

SANT FRANCESC D'ASSÍS AL MAS CASA DE BOSC

Angelita Escol Nos

El nom de masos com la Menescala, l'Hereu, Massip, amb les nits de bureo, Sarrampo, Rosca, Trulletera, Sabatera, Carreró, Casa Boira, Gironeta i altres fins 53 que esquitxaven de blanc les terres de la partida de Baix de les Coves, formen part d'un escenari que des de joventut se'm feia present cada mes de setembre quan calia anar a recollir les garrofes d'una finca de ma mare, heretada del iaio Teòfilo al paratge Al-Mediser.

Com el parsimoniós mitjà de transport que ens serviem fa més de quaranta anys era el carro i el matxo, pel camí d'anada hi havia temps de parlar de les incidències dels llocs que veiem: nom de cada mas, famílies propietàries, canvis de cultius, quantitats de les collites, maneres de conrear el arbres, si hi era lloc de caragols blanc, conills o perdius... que mon pare, amb visió de futur, gaudia d'anar dipositant dins la meua memòria amb la finalitat que aquests tipus de coneixements em fera estimar la terra. I ho va aconseguir.

Actualment com vivim una vida tan atrafegada, volem fer massa coses al mateix temps, els meus fills i molts com ells, no gaudeixen de moments tan plàcids. S'ho passen bé amb altres invents. Cal acceptar que els temps canvien.

En contraposició amb la partida de Dalt de les Coves, de terra més productiva que donava millors collites, on els masos més rics no s'han

despoblats -clara mostra de seu nivell econòmic- la partida de Baix, amb indrets més esquerps i secants, per aquell temps de fortes i successives gelades es va anar despoblant. Donava tristor veure els masos abandonats i l'escola rural tancada per la manca d'infants.

A aquesta partida també hi havien masos importants amb molts jornals de terra d'un sol propietari, com el mas de Massip o el mas de Bosc que per mancança d'interés o poca productivitat es van anar venent a particulars o companyies que buscaven col·locar el capital diversificant sectorialment les inversions en terrenys, entre altres coses. Per posar un exemple, veiem con l'empresa Viuda de Gimeno ha adquirit i transformat els més de 300 jornals de garrofers, vinya, oliveres i cereals del mas de Bosc en una plantació de tarongers, monocultiu del que a hores d'ara hi ha propietaris que no passen un bon moment.

Així ha estat en diferents indrets, canviar cultius de secà per camps de tarongers, de manera que la fisonomia de la partida de Baix ha canviat d'un temps ençà, dóna gust contemplar tanta verdor i algunes persones fan una volta per veure aquestes plantacions.

El suara esmentat mas del Bosc és l'objectiu d'aquest capítol perquè a la façana del mas hi havia instal·lada una ceràmica amb un sant dibuixat. Quan Rocher escrivia els trets del mas de Bosc, dins la seua sèrie "Els Nostres Masos", donava notícia escrita i René notícia gràfica de l'existència d'aquest plafó ceràmic. Aleshores encara situat a la façana del mas, però amb el posterior enderrocament de tots els casalicis i la edificació d'un magatzem per a usos agrícoles, les persones responsables, amb bon criteri han procurat estalviar la capelleta i resituat-la a l'interior. Pense que es va fer amb molta cura, aquest treball per la dificultat que presentava l'esmicolament de cinc rajoles. Comparant la foto antiga i l'actual no falta cap troç i no se n'ha fet cap altre de malbé. Felicitats a la persona que va fer el treball.

SEMBLANÇA D'AQUESTA ADVOCACIÓ

Sant Francesc d'Assís, 1182-1226 (S. XIII). La seua festa és el 4 d'octubre.

Atributs: l'hàbit de l'ordre mendicant, ocells envoltant-lo, un llop i un xai, el crucificat amb sis ales.

Patronatge: dels pobres, comerciants, sastres i teixidors.

La mare el va fer naixer a una establia, com Jesús, li va posar de nom Joan, perquè volia recordar el Baptista. El seu pare Pietro de Bernardone, un ric mercader francòfil, li'l va canviar pel de Francesc (francès).

Als quinze anys treballava amb son pare. Va lluitar a les files d'Assís contra Perusa. Fou presoner un any. Es dedica a resar i a l'al·moina. En 1206 s'entrega completament al servei de Déu. Dos anys va